

Udskriftsdato: 11. januar 2024

LBK nr 1299 af 08/11/2023 (Gældende)

Bekendtgørelse af lov om menighedsråd

Ministerium: By-, Land- og Kirkeministeriet

Journalnummer: Kirkemin., j.nr. 2023-5309

Bekendtgørelse af lov om menighedsråd

Herved bekendtgøres lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 771 af 24. juni 2013, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 393 af 18. april 2023.

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser

§ 1. Sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen.

Stk. 2. Det påhviler menighedsrådet at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse.

Stk. 3. To eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.

Stk. 4. Ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft, og fastsætte, hvilke opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt.

Stk. 5. Ved oprettelse af et nyt sogn kan menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, beslutte, at der skal afholdes nyvalg. Beslutningen skal være truffet, før oprettelsen af det nye sogn træder i kraft.

§ 2. Menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Stk. 2. Andre præster end de i stk. 1 nævnte, der er ansat i pastoratet, og præster, som uden at være ansat i pastoratet yder bistand ved pastoratets betjening, har ret til uden stemmeret at deltage i menighedsrådets møder.

Stk. 3. Ved fælles menighedsråd, jf. § 1, stk. 3, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst 5 valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster og de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Stk. 4. Antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret som opgjort af Danmarks Statistik. Antallet udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt.

Stk. 5. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, fastsætter det fælles menighedsråd antallet af valgte medlemmer i rådet. Rådet må dog højst bestå af summen af det antal valgte medlemmer, som de deltagende menighedsråd enkeltvis er berettiget til, jf. stk. 4, og skal mindst bestå af det antal valgte medlemmer, som det samlede antal folkekirkemedlemmer i de deltagende sogne ville berettige til, jf. stk. 4, hvis sognene udgjorde én samlet menighedsråds kredse. Hvert sogn skal mindst have 1 valgt medlem. Menighedsrådet skal meddele biskoppen antallet af medlemmer af det fælles menighedsråd og fordelingen af medlemmer mellem de deltagende sogne.

Stk. 6. Når den kirkelige betjening af et pastorat, der består af flere sogne, er ordnet således, at betjeningen af et enkelt sogn væsentligt er overdraget til en af præsterne, kan biskoppen ved regulativ for ordningen af tjenesteforholdet mellem præsterne bestemme, at hver af dem skal være medlem af menighedsrådet i sit sogn.

§ 3. En repræsentant for de kirkefunktionærer, der er ansat eller konstitueret i den eller de menighedsråds kredse, menighedsrådet omfatter, har ret til uden stemmeret at deltage i rådets møder.

Stk. 2. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 4. Hvis en valgmenighed i medfør af lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. benytter en sognemenigheds kirke, er valgmenigheden efter regler, der fastsættes af kirkeministeren, berettiget til at vælge en repræsentant, der tiltræder menighedsrådet. Repræsentanten har kun stemmeret i sager vedrørende den fælles brug af kirken og kirkegården samt ved valget af læge medlemmer af provstiudvalget.

§ 5. Kirkeministeren kan efter forhandling med biskoppen bestemme, at der oprettes menighedsråd for grupper af personer, der udgør en særlig menighed. Kirkeministeren fastsætter regler for sådanne menighedsråds sammensætning og beføjelser.

Kapitel 2

Menighedsrådet

§ 6. Det nyvalgte menighedsråd afholder sit konstituerende møde, inden dets funktionsperiode begynder. Indkaldelse til mødet foretages af det først valgte medlem.

Stk. 2. Spørgsmålet, om en kandidat har mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 3 i lov om valg til menighedsråd, afgøres på dette møde.

§ 7. På det konstituerende møde afgiver de nyvalgte medlemmer en erklæring på ære og samvittighed om at ville udføre det dem betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst. Erklæringen skal kun afgives af medlemmer, der første gang indvælges i et menighedsråd.

§ 8. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand og næstformand og personer til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Valgene har virkning for 1 år ad gangen.

Stk. 2. Valget af formanden ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

Stk. 3. Formanden vælges blandt menighedsrådets medlemmer af de valgte medlemmer ved hemmelig afstemning. Så snart valget af formand har fundet sted, vælges 1 næstformand til at fungere i formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget, og foregår i øvrigt efter samme regler som dette.

Stk. 4. Umiddelbart efter valget af formand og næstformand finder valg til enkeltmandsposter sted.

Stk. 5. Menighedsrådet kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af menighedsrådet. Formanden er forpligtet til at modtage honoraret. Størrelsen af honoraret skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 6. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

§ 9. Menighedsrådet vælger af eller uden for sin midte 1 kirkeværge. Kirkefunktionærer, der er ansat ved kirken eller kirkegården, kan ikke vælges til kirkeværge. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, kan der vælges 1 kirkeværge for hver kirke. I sogne med flere kirker kan der vælges 1 kirkeværge for hver af kirkerne.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger af sin midte 1 kasserer. Den praktiske udførelse af opgaverne kan knyttes til en af kirkens kirkefunktionærstillinger eller overlades til en professionel regnskabsfører.

Stk. 3. Formanden kan ikke vælges til kirkeværge eller kasserer. Formanden kan endvidere ikke varetage hvervet som professionel regnskabsfører.

Stk. 4. Menighedsrådet vælger af sin midte 1 sekretær, medmindre sekretærhvervet er knyttet til en af kirkens funktionærstillinger.

Stk. 5. Menighedsrådet vælger af sin midte 1 kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Stk. 6. Størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiuvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Stk. 7. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1, 2, 4 og 5 nævnte personers forretningsområde.

Stk. 8. Menighedsrådet vælger en bygningskyndig til at deltage i de årlige syn over kirken og kirkegården. Kirkeværgen kan ikke vælges til menighedsrådets bygningskyndige.

Stk. 9. Menighedsrådet vælger af sin midte 1 person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån.

§ 10. Et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Et medlem har kun pligt til at være formand i 4 år.

Stk. 3. Præsten er ikke forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Stk. 4. Menighedsrådet kan efter anmodning fritage formanden og næstformanden for hvervet for resten af funktionsperioden.

Stk. 5. Når en formand eller næstformand fritages for sit hverv, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg efter reglerne i § 11 for resten af den afgående formands eller næstformands funktionsperiode.

Stk. 6. Når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasiger sig de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5.

§ 11. Hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådets valgte medlemmer ved hemmelig afstemning formand for det kommende år. Valget ledes af den afgående formand.

Stk. 2. Når valg af formand har fundet sted, vælges 1 næstformand for det kommende år. Reglerne i § 8, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Herefter foretages valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter for det kommende år.

§ 12. Ved den første faste gudstjeneste efter det konstituerende møde bekendtgør præsten fra prædikestolen, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet, og hvem der er valgt til menighedsrådets formand.

Stk. 2. Inden funktionsperiodens begyndelse sørger den nyvalgte formand for, at det offentliggøres, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet, og hvem der er valgt til menighedsrådets formand.

Stk. 3. Den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget i medfør af § 10, stk. 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførsels form og om frister for denne.

Stk. 4. Såfremt der i funktionsperioden sker ændring i menighedsrådets sammensætning eller i valgene til de i stk. 3 nævnte enkeltmandsposter, skal formanden indføre ændringen i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem.

§ 13. En stedfortræder indtræder i menighedsrådet, når et medlem dør eller udtræder af rådet.

Stk. 2. Når menighedsrådets formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode på mindst 2 måneder på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger el.lign., indkalder formanden stedfortræderen til det førstkommende møde i menighedsrådet, jf. dog stk.

4 og 5. Menighedsrådet kan i forretningsordenen træffe bestemmelse om, at formanden ved et medlems forfald af de grunde, der er nævnt i 1. pkt., indkalder stedfortræderen, selv om hindringen forventes at vare kortere end 2 måneder.

Stk. 3. Når medlemmet på ny kan varetage sit hverv, udtræder stedfortræderen af menighedsrådet.

Stk. 4. Stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til

- 1) det konstituerende møde, jf. § 6,
- 2) de møder, hvor behandlingen af henholdsvis de kirkelige kassers årlige budget og de kirkelige kassers årlige regnskab finder sted,
- 3) de møder, jf. § 10, stk. 5 og 6, og § 11, hvor valg af formand og næstformand og valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter finder sted,
- 4) det møde, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præsteansættelser eller afgives udtalelse om provsteansættelser, eller
- 5) det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiudvalg eller af medlemmer til stiftsråd.

Stk. 5. Når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i sagens behandling.

Stk. 6. Første gang stedfortræderen deltager i et møde i menighedsrådet, skal denne afgive en erklæring som nævnt i § 7.

§ 14. Findes der ved et medlems afgang eller forfald ingen stedfortræder til at indtræde i medlemmets plads, afgør biskoppen efter indhentet erklæring fra de øvrige medlemmer af rådet, om besættelsen af den ledige plads kan udsættes til næste almindelige valg.

§ 15. Mister et medlem sin valgbarhed, skal medlemmet udtræde af menighedsrådet.

Stk. 2. Et medlem, der fraflytter menighedsråds kredsen, eller hvis bopæl er beliggende i en nyoprettet kreds, kan dog forblive i menighedsrådet til udløbet af valgperioden, såfremt vedkommende over for rådet afgiver en bindende erklæring herom.

Stk. 3. Et medlem, der udtræder som følge af midlertidig flytning fra sognet, kan genindtræde i menighedsrådet, når den pågældende på ny tager fast bopæl i sognet, og såfremt dette sker senest 6 måneder efter fraflytningen. Hvis et medlem ønsker at genindtræde efter 1. pkt., skal den pågældende inden sin midlertidige fraflytning give menighedsrådet og biskoppen underretning herom.

Stk. 4. En sognebåndsløser, der er medlem af menighedsrådet i det sogn, til hvis præst der er løst sognebånd, og som mister sin valgbarhed, fordi den præst, til hvem der er løst sognebånd, fratræder sin stilling eller opsiger sognebåndsløsningen, eller hvor sognebåndsløseren mister sin valgbarhed på grund af en pastoratsændring, kan bevare sit medlemskab til udløbet af valgperioden, hvis vedkommende over for rådet afgiver en bindende erklæring herom.

Stk. 5. Et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet.

Stk. 6. Menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 1-5 er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.

§ 16. I andre tilfælde end nævnt i § 15 kan et medlem udtræde af menighedsrådet, hvis rådet giver sit samtykke. Hvis menighedsrådet ikke er beslutningsdygtigt, kan tilladelse til at udtræde gives af biskoppen.

Stk. 2. Menighedsrådets afgørelse efter stk. 1 kan indbringes for biskoppen.

Stk. 3. Biskoppens afgørelse efter stk. 1, 2. pkt., og efter stk. 2 kan indbringes for kirkeministeren.

Kapitel 3

Udvalg

§ 17. For selvejende kirker nedsætter menighedsrådet et stående kirke- og kirkegårdsudvalg på mindst 3 af menighedsrådets medlemmer. Hvis et menighedsråd bestyrer flere kirker, kan der nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg for hver af kirkerne. Kirkeværgen kan ikke vælges til medlem af udvalget.

Stk. 2. Udvalget varetager tilsynet med kirkens og kirkegårdens vedligeholdelse og drift, kirkeværgens forretningsførelse samt udførelse af mindre arbejder ved kirke og kirkegård. Menighedsrådet fastsætter i en vedtægt nærmere regler for udvalgets virksomhed og beføjelser.

Stk. 3. Menighedsråd, der består af 5 valgte medlemmer, kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg. Udvalgets opgaver varetages i stedet af menighedsrådet.

§ 18. Er der flere menighedsråd i et pastorat, nedsætter menighedsrådene et stående præstegårdsudvalg. Udvalget består af et lige stort antal medlemmer fra hvert menighedsråd.

Stk. 2. Udvalget varetager tilsynet med præsteembedets faste ejendom. Menighedsrådene fastsætter i en vedtægt nærmere regler for udvalgets virksomhed og beføjelser. Er der ikke enighed mellem rådene om vedtægtens indhold, træffes afgørelsen på et fælles møde ved almindeligt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed afgør biskoppen sagen.

§ 19. For en ikkeselvejende kirke nedsætter menighedsrådet et stående kirke- og kirkegårdsudvalg bestående af en sognepræst og to af dets valgte medlemmer til varetagelse af menighedens interesser med hensyn til kirken, kirkegården m.m. Udvalget skal have lejlighed til at udtale sig om alle større arbejder, der udføres ved kirken eller kirkegården, og har ret til gennem menighedsrådet at henvende sig til de kirkelige tilsynsmyndigheder.

§ 20. Menighedsrådet kan nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet eller de stående udvalg. Menighedsrådet bestemmer de særlige udvalgs sammensætning og fastsætter regler for deres virksomhed.

§ 20 a. To eller flere menighedsråd kan nedsætte et fælles ansættelsesudvalg eller et fælles udvalg om kirkegårdsdrift, når de samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43. Fællesudvalgene handler på menighedsrådenes vegne.

Stk. 2. To eller flere menighedsråd, der samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43, kan endvidere nedsætte et fælles udvalg, der kan varetage opgaver svarende til de opgaver, der kan varetages af et særligt udvalg, jf. § 20.

Stk. 3. Deltagerne i samarbejdet fastsætter reglerne for det fælles udvalgs virksomhed i vedtægten for samarbejdet.

§ 21. Valg af medlemmer til de i §§ 17-19 nævnte udvalg finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.

Stk. 2. Ved valg af medlemmer til udvalg skal forholdstalsvalgmåden anvendes, hvis dette kræves af noget medlem af rådet. Nærmere regler for valgets gennemførelse kan fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 3. Medlemmer af menighedsrådet er pligtige at modtage valg til udvalg samt til at udføre øvrige hverv, som menighedsrådet måtte tildele dem. Menighedsrådet kan også, medmindre andet særligt er bestemt, overlade hverv til andre af menighedens medlemmer, som er villige dertil.

Kapitel 4

Møder m.v.

§ 22. Menighedsrådet træffer beslutning om, hvornår og hvor ordinære møder skal afholdes. Mødeplanen offentliggøres i begyndelsen af hvert kirkeår. Tid og sted for det enkelte møde offentliggøres.

Stk. 2. Ekstraordinære møder skal afholdes, når menighedsrådets formand, en sognepræst eller mindst en tredjedel af medlemmerne ønsker det. Formanden fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, og møderne offentliggøres så vidt muligt forud efter menighedsrådets bestemmelse.

Stk. 3. Menighedsrådet kan fastsætte regler om varigheden af rådets møder.

Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på menighedsrådets møde, og en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt offentliggøres.

Stk. 5. Flere menighedsråd i et pastorat skal samles til et fælles møde efter anmodning fra

- 1) en sognepræst,
- 2) formanden for et af menighedsrådene,
- 3) et af menighedsrådene eller
- 4) en tredjedel af medlemmerne i hvert af menighedsrådene.

Stk. 6. Fællesmøder indkaldes og ledes af formanden for hovedsognets menighedsråd. Møderne offentliggøres så vidt muligt forud for afholdelsen.

Stk. 7. Ved kirkevisitats kan biskop eller provst beramme møde med menighedsrådet eller dets valgte medlemmer alene.

§ 23. Menighedsrådets møder er offentlige. Menighedsrådet kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis det bestemmes af menighedsrådet eller formanden.

Stk. 2. Menighedsrådet kan tillade personer, der er ansat af menighedsrådet, at overvære behandlingen af sager for lukkede døre. Menighedsrådet kan tilkalde andre personer til at overvære en sags behandling for lukkede døre, når det er ønskeligt af hensyn til sagens oplysning.

§ 24. Menighedsrådets beslutninger træffes i møder. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Stk. 2. Afstemninger sker således, at det klart fremgår, hvorledes det enkelte medlem stemmer, jf. dog §§ 8 og 11.

Stk. 3. Beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

Stk. 4. Menighedsrådet vedtager selv sin forretningsorden.

Stk. 5. Er der uenighed i menighedsrådet om forretningsgangen, afgøres spørgsmålet af biskoppen.

§ 25. Menighedsrådets beslutninger indføres i en beslutningsprotokol med angivelse af, hvorledes det enkelte medlem har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Ethvert af disse medlemmer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Det pågældende medlem kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.

§ 26. Menighedsrådet træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at medlemmet er udelukket fra at deltage i menighedsrådets forhandling og afstemning om sagen. Det pågældende medlem er ikke udelukket fra at deltage i forhandling og afstemning om sin inhabilitet. Beslutningen kan indbringes for biskoppen.

Stk. 2. Et medlem skal underrette menighedsrådet, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om medlemmets habilitet.

§ 27. Præster kan ikke deltage i forhandling og afstemning i sager, der vedrører præsteboliger eller en anden præst i pastoratet.

Stk. 2. Præster kan ikke deltage i afstemningen i sager, der er omfattet af bestemmelsen i § 38.

Stk. 3. Præster kan ikke deltage i afstemningen i sager, der vedrører opførelse af kirker og nedbrydning eller lukning af kirker eller at tage en kirke delvis ud af brug.

Stk. 4. Præster kan ikke deltage i menighedsrådets afstemning om indstilling i sager om sogneinddeling, herunder oprettelse af nye sogne, og pastoratsinddelingen.

Stk. 5. Den repræsentant for kirkefunktionærerne, der er nævnt i § 3, kan ikke deltage i forhandling i sager om ansættelse af kirkefunktionærer og i sager, der angår andre funktionærer ved kirken og kirkegården.

§ 28. Under forhandlingen og afstemningen i de i § 26 og § 27, stk. 1 og 5, nævnte sager skal den inhabile forlade mødelokalet.

Kapitel 5

Menighedsrådets formand og næstformand

§ 29. Menighedsrådets formand forbereder menighedsrådets møder og indkalder medlemmerne, de i § 2, stk. 2 og 3, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant til møderne.

Stk. 2. Formanden giver inden menighedsrådets møder i videst muligt omfang medlemmerne, de i § 2, stk. 2 og 3, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet. Formanden sørger så vidt muligt for, at det fornødne materiale til sagens bedømmelse tilsendes de i 1. pkt. nævnte personer i god tid før mødet.

Stk. 3. Menighedsrådet kan beslutte, at materiale, som skal sendes til menighedsrådets medlemmer, jf. stk. 2, 2. pkt., kun formidles elektronisk.

Stk. 4. Formanden leder menighedsrådets forhandlinger og afstemninger og drager omsorg for, at rådets beslutninger indføres i beslutningsprotokollen.

§ 30. Formanden sørger for, at menighedsrådets beslutninger udføres.

Stk. 2. Formanden kan på menighedsrådets vegne afgøre sager, der ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl. Formandens afgørelse forelægges menighedsrådet til efterretning på næste møde.

§ 31. Dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån skal underskrives af menighedsrådets formand og et andet menighedsrådsmedlem, der er bemyndiget dertil af menighedsrådet, jf. § 10, stk. 9. Såfremt dispositionen vedrører flere menighedsråd, skal de pågældende dokumenter underskrives af de nævnte repræsentanter for hvert af menighedsrådene.

§ 32. Når menighedsrådets næstformand fungerer i formandens forfald, overtager den pågældende samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.

§ 33. (Ophævet)

Kapitel 6

Menighedsrådets virksomhed

§ 34. Efter de regler, der er fastsat herom, deltager menighedsrådet i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd.

Stk. 2. Menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger, administrerer kirke og kirkegård og ansætter medarbejdere ved kirke og kirkegård.

Stk. 3. Menighedsrådet administrerer kirkens og præsteembedets indtægter og bestyrer kirkens og præsteembedets faste ejendom efter de regler, der er fastsat herom.

§ 35. Menighedsrådet træffer beslutning om

1) tidspunktet for de faste gudstjenester,

- 2) forhold vedrørende konfirmation, som ved kgl. anordning henlægges til menighedsrådets afgørelse, og om
- 3) indførelse af nye autoriserede salmebøger og salmebogstillæg.

§ 36. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om afholdelse af medarbejdermøder.

§ 37. Præsten er i udøvelsen af sin pastorale forpligtelse, herunder sin forkyndelse, sin sjælesorg og sin undervisning, uafhængig af menighedsrådet.

§ 38. Præsten skal have menighedsrådets samtykke til,

- 1) at der ved de faste gudstjenester foretages indsamlinger,
- 2) at der ved de faste gudstjenester eller kirkelige handlinger anvendes en anden autoriseret liturgi eller andre autoriserede ritualer end dem, der hidtil er anvendt i menigheden, og
- 3) at der ved de faste gudstjenester eller kirkelige handlinger foretages mindre ændringer i liturgi og ritualer eller benyttes andre salmebøger og salmebogstillæg end de autoriserede.

Stk. 2. Til de ændringer, der er nævnt i stk. 1, nr. 3, kræves tillige biskoppens samtykke. Biskoppens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 39. Menighedsrådet skal udtale sig om de spørgsmål, der forelægges det af de kirkelige tilsynsmyndigheder.

Stk. 2. Forinden tilsynsmyndigheden træffer beslutning om spørgsmål, der særlig vedrører en menighedsrådsreds, indhentes en udtalelse fra vedkommende menighedsråd.

Stk. 3. Menighedsrådet kan behandle spørgsmål vedrørende menigheden og henvende sig herom til de kirkelige tilsynsmyndigheder.

§ 40. Menighedsrådet kan ikke overdrage udførelsen af større arbejder eller leverancer til et medlem af rådet uden efter forudgående licitation.

Stk. 2. Biskoppen kan dog i særlige tilfælde gøre undtagelse fra denne regel.

Kapitel 7

Menighedsmøder

§ 41. Der afholdes menighedsmøde i en menighedsrådsreds

- 1) når de kirkelige tilsynsmyndigheder anmoder derom,
- 2) efter beslutning af menighedsrådets formand,
- 3) når et flertal af menighedsrådet anmoder derom,
- 4) når en af præsterne sammen med mindst et valgt medlem anmoder derom,
- 5) når 25 valgberechtigede medlemmer af menigheden skriftligt anmoder derom, eller
- 6) hvis det i øvrigt er foreskrevet i lovgivningen.

Stk. 2. Menighedsrådet indkalder en gang om året til et menighedsmøde, hvor rådet redegør for sidste års regnskab og det kommende års budget. Menighedsrådet aflægger beretning om rådets virksomhed i det forløbne år og orienterer om den planlagte virksomhed i det kommende år.

Stk. 3. Menighedsmøder for flere menighedsrådsredse i et pastorat afholdes efter anmodning fra de kirkelige tilsynsmyndigheder eller fra et menighedsråd i pastoratet. Tilsvarende gælder, hvor der er etableret et fælles menighedsråd på tværs af pastorater.

Stk. 4. Menighedsmøder sammenkaldes for en enkelt menighedsrådsreds af menighedsrådets formand, for flere menighedsrådsredse i samme pastorat af formanden for hovedsognets menighedsråd. Formanden fastsætter tid og sted for mødet, hvortil medlemmerne af de berørte menighedsråd har mødepligt, medmindre de har lovligt forfald.

Stk. 5. Offentliggørelse af afholdelse af menighedsmøde sker efter menighedsrådets bestemmelse på en måde, der sikrer, at så mange som muligt bliver oplyst om mødets afholdelse. I offentliggørelsen anføres, hvilke emner der skal behandles på mødet.

§ 42. Til menighedsmøder har alle medlemmer af folkekirken inden for vedkommende kreds eller kredse adgang. Ved afstemning er kun de valgberettigede medlemmer af menigheden stemmeberettigede.

Stk. 2. Såfremt andet ikke er særligt fastsat, ledes mødet af en ordstyrer, der vælges af mødedeltagerne. Ordstyreren sørger for, at der udfærdiges et referat af mødet. Om resultatet af mødet indføres en bemærkning i menighedsrådets beslutningsprotokol, for fælles menighedsmøder i beslutningsprotokollen for det menighedsråd, hvis formand har sammenkaldt mødet.

Kapitel 8

Samarbejde mellem menighedsråd m.v.

§ 42 a. To eller flere menighedsråd kan indgå aftale om samarbejde om løsning af de opgaver, der finansieres af kirkekassen i medfør af § 2 i lov om folkekirken økonomi. Samarbejderne kan oprettes som selvstændige juridiske enheder, hvis de opfylder betingelserne i § 1, stk. 2, i lov om folkekirken økonomi. Selvstændige juridiske enheder kan ikke benytte en fællesbestyrelse, jf. kapitel 8 a.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside. I de tilfælde, hvor samarbejdet vedrører enkeltstående aktiviteter, og hvor den eventuelle fælles udgift afregnes umiddelbart og afholdes forholdsmæssigt af de deltagende menighedsråds kirkekasser, kan menighedsrådene dog undlade at udarbejde en vedtægt.

Stk. 3. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning, vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

§ 42 b. Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende:

- 1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver.
- 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning.
- 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 4) Bygningsteknisk rådgivning.
- 5) Skole-kirke-samarbejde.
- 6) Kommunikation.

Stk. 2. Samarbejdet organiseres ved en bestyrelse med repræsentanter fra både menighedsråd og provstiudvalget.

Stk. 3. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside.

Stk. 4. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

§ 42 c. Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegerer kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende:

- 1) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning.
- 2) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 3) Bygningsteknisk rådgivning.
- 4) Skole-kirke-samarbejde.
- 5) Kommunikation.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside.

Stk. 3. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

§ 43. Udover de i § 42 a nævnte tilfælde kan to eller flere menighedsråd indgå aftale om samarbejde, der kræver dispensation fra reglerne i kapitel 1-7 og kapitel 9 i denne lov samt regler i lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. Samarbejderne kan oprettes som selvstændige juridiske enheder, hvis de opfylder betingelserne i § 1, stk. 2, i lov om folkekirkens økonomi. Selvstændige juridiske enheder kan ikke benytte en fællesbestyrelse, jf. kapitel 8 a. Samarbejdet skal vedrøre løsning af folkekirkelige anliggender.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet, herunder om tilsyn, optages i en vedtægt, der skal godkendes af kirkeministeren.

Stk. 3. Når en vedtægt er godkendt, bekendtgøres der på Kirkeministeriets hjemmeside på internettet en meddelelse herom.

Stk. 4. Aftaler i medfør af stk. 1 kan ophæves, hvis deltagerne er enige herom. Ophævelse kan endvidere ske efter en deltagers anmodning, når kirkeministeren finder rimelig grund dertil.

Stk. 5. Kirkeministeren godkender vilkårene for ophævelse af en aftale og træffer afgørelse i tilfælde af uenighed mellem deltagerne.

Stk. 6. Kirkeministeren kan efter ansøgning fra et menighedsråd tillade de i stk. 1, nævnte fravigelser, hvis det er ønskeligt af hensyn til løsningen af folkekirkelige opgaver i sognet.

§ 43 a. Flere menighedsråd i ét provsti kan beslutte at oprette de i § 42 a og § 43 nævnte former for samarbejde med provstiet som ramme. Beslutning derom skal træffes på budgetsamråd, og udgifterne til samarbejdet finansieres af provstiudvalgskassen, jf. § 5, stk. 7 og 9, og § 17 g, stk. 4, i lov om folkekirkens økonomi.

§ 43 b. De i § 43, stk. 1-5, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed, stiftsråd og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere stiftsråd mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder, stiftsråd eller provstiudvalg.

Stk. 2. Den i § 43, stk. 6, nævnte regel om dispensation fra dele af den kirkelige lovgivning til et menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på et provstiudvalg, et stiftsråd eller en stiftsøvrighed, hvis det er ønskeligt af hensyn til løsningen af folkekirkelige opgaver i henholdsvis provstiet eller stiftet.

§ 43 c. Kravet om godkendelse efter § 43 b, jf. § 43, gælder ikke, hvis der anvendes standardmodeller for samarbejds konstruktioner, som er godkendt af kirkeministeren og offentliggjort som en standardmodel på Kirkeministeriets hjemmeside.

§ 44. Til fremme af samarbejdsprojekter i henhold til dette kapitel kan kirkeministeren yde tilskud af fællesfonden for 1 år ad gangen. De samlede tilskud kan ikke overstige 1 pct. af landskirkeskatten i det år, for hvilket tilskud ydes.

Kapitel 8 a

Fællesbestyrelse

§ 44 a. Menighedsrådene i et provsti kan nedsætte en fællesbestyrelse. Hvis provstiet dækker flere ligningsområder, kan der nedsættes en fællesbestyrelse for hvert ligningsområde. Hvis der i ligningsområdet er flere provstier, kan der nedsættes en fællesbestyrelse for ligningsområdet.

Stk. 2. Fællesbestyrelsen kan tildeles kompetence til at træffe beslutninger for og administrere alle samarbejder inden for et provsti eller ligningsområde som anført i stk. 1.

Stk. 3. Fællesbestyrelsen skal varetage de opgaver, som er optaget i vedtægten for et samarbejde.

Stk. 4. Fællesbestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 44 b. Samarbejder mellem menighedsråd eller mellem menighedsråd og provstiudvalg efter §§ 42 a, 42 b, 43 eller 43 b kan tilslutte sig fællesbestyrelsen. Hvis et samarbejde tilslutter sig en fællesbestyrelse, skal der ikke være en særskilt bestyrelse for samarbejdet.

Stk. 2. Tilslutning til fællesbestyrelsen skal fremgå af vedtægten for samarbejdet. Er der oprettet flere fællesbestyrelser, jf. § 44 a, stk. 1, skal tilslutningen ske til en fællesbestyrelse ud fra følgende prioriterede rækkefølge:

- 1) En fællesbestyrelse, som dækker et ligningsområde i et provsti.
- 2) En fællesbestyrelse, som dækker et provsti.
- 3) En fællesbestyrelse, som dækker et ligningsområde med flere provstier.

Stk. 3. Det skal fremgå af vedtægten for samarbejdet, at samarbejdet til enhver tid kan udtræde af fællesbestyrelsen. En beslutning herom skal træffes af de samarbejdende parter og meddeles fællesbestyrelsen.

Stk. 4. Udtræder et samarbejde af fællesbestyrelsen, jf. stk. 3, skal der nedsættes en selvstændig bestyrelse for det pågældende samarbejde, som skal fremgå af en revideret vedtægt for samarbejdet.

§ 44 c. Provstiudvalget skal sikre, at der afholdes valg til fællesbestyrelsen. Valget afholdes i forbindelse med et budgetsamråd, jf. § 5, stk. 8, 1. pkt., i lov om folkekirkens økonomi.

Stk. 2. Er der nedsat en fællesbestyrelse, der dækker flere provstier inden for et ligningsområde, skal budgetudvalgets forretningsførende provsti sikre, at der afholdes valg til fællesbestyrelsen. Valget afholdes i forbindelse med et budgetudvalgsmøde, jf. § 5, stk. 8, 2. pkt., i lov om folkekirkens økonomi.

Stk. 3. Valg til fællesbestyrelsen sker ved simpelt flertal blandt de fremmødte til de i stk. 1 og 2 nævnte møder. Repræsentanterne på budgetsamrådet og budgetudvalgsmødet har hver én stemme.

§ 44 d. Fællesbestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, som er valgbare til et menighedsråd og ikke undtaget fra valgbarhed i noget menighedsråd i det område, som fællesbestyrelsen dækker, jf. § 3 i lov om valg til menighedsråd, eller som er født medlem af et menighedsråd i samme område, jf. § 2.

Stk. 2. Flertallet i fællesbestyrelsen skal være læge medlemmer.

Stk. 3. Fællesbestyrelsens medlemmer vælges for 2 år og således, at halvdelen af fællesbestyrelsens medlemmer er på valg hvert år.

Kapitel 9

Tilsyn

§ 45. Tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning varetages af provstiudvalget og stiftsøvrigheden efter de bestemmelser, der er fastsat herom. Tilsyn med menighedsrådenes funktion i øvrigt udøves af biskoppen efter reglerne herom.

§ 46. Har menighedsrådet truffet en beslutning, der strider mod lovgivningen, kan stiftsøvrigheden sætte beslutningen ud af kraft, hvis den ikke er bragt til udførelse. Under behandlingen af sagen kan stiftsøvrigheden midlertidigt suspendere den endnu ikke udførte beslutning.

Stk. 2. Undlader menighedsrådet at udføre en foranstaltning, som det efter lovgivningen har pligt til at udføre, kan stiftsøvrigheden pålægge de medlemmer af menighedsrådet, som er ansvarlige for undladelsen, tvangsbøder.

Stk. 3. Stiftsøvrigheden kan anlægge erstatningssag mod et menighedsrådsmedlem, som er ansvarlig for, at kirkekassen er påført et tab.

Stk. 4. Stiftsøvrigheden kan frafalde sagsanlæg mod, at det pågældende medlem inden en fastsat frist indbetaler et nærmere angivet beløb til kirkekassen. Ved beløbets fastsættelse kan der tages hensyn til den udviste skyld, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt. Dersom medlemmet indvilliger i at betale

beløbet og indbetaler dette inden den fastsatte frist, kan der ikke fremsættes yderligere erstatningskrav mod den pågældende.

Stk. 5. Et medlem kan ikke unddrage sig ansvar ved at undlade at stemme.

§ 47. Stiftsøvrighedens afgørelser efter § 46, stk. 1, kan af menighedsrådet indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter § 46, stk. 2, 3 og 4, kan af de pågældende medlemmer af menighedsrådet indbringes for kirkeministeren.

§ 48. Hvis et menighedsrådsmedlem under en erstatningssag findes erstatningsansvarlig for et tab, som den pågældende under udførelse af sit hverv har påført kirkekassen, kan erstatningen nedsættes eller helt bortfalde i det omfang, det findes rimeligt under hensyn til den udviste skyld, skadens omfang og omstændighederne i øvrigt.

Kapitel 10

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 49. Loven træder i kraft den 1. januar 1995. Bestemmelserne i § 2, stk. 1 og stk. 2, § 3, § 10, stk. 1, 2. pkt., og § 10, stk. 6, anvendes dog først for de menighedsråd, der vælges ved de ordinære valg til menighedsråd i november 1996.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 587 af 25. juni 1992. Bestemmelserne i § 2, stk. 1 og stk. 2, § 8, stk. 3, og § 8, stk. 6, 2. pkt., finder dog fortsat anvendelse for de ved lovens ikrafttræden valgte menighedsråd.

§ 50. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Lov nr. 393 af 18. april 2023 (Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder, øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring m.v. og ophævelse af lov om forsøg i folkekirken)¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.:

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2023, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 2, nr. 33, og § 3 træder i kraft den 1. januar 2024.

Stk. 3. Samarbejder oprettet som selvstændige juridiske enheder i medfør af lov om forsøg i folkekirken følger fortsat lovens regler indtil dennes ophævelse den 1. januar 2024.

Stk. 4. (Udelades)

Kirkeministeriet, den 8. november 2023

LOUISE SCHACK ELHOLM

/ Katrine Gunnersø Søndergaard

1) Lovændringen vedrører § 42 a, stk. 1, § 42 b, § 42 c, § 43, stk. 1, § 43 a, 1. pkt., § 43 b, stk. 1, § 43 b, stk. 2, § 43 c, § 44 a, § 44 b, § 44 c og § 44 d.